

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltlárben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő,

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félévre [5 kor
negyedévre 2.50 korona.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerint egy négyszög
centim. után 6 fill. — Állandó hirdető-
seknél árkedvezmény.

Szüretünk.

— nov. 3.

A hegyaljai szürettek mindenkor vidámságot hoztak a szorgalmas és a jövő reményében költséges befektetéseket eszközölt szőlők tulajdonosaira; de rajtuk kívül örömmel várta a szüretet egész Alsózemplén, mert a 10 év óta rekonstruált szőlők a legszebb reményekre jogosítottak s termőképességük beálltától egészen a jelen évig, mindig meglehetősen termést adtak. Legalább is olyat, hogy gazdáik nem kényszerültek ráfizetni és ha többet nem is, befektetett tőkájuknek, mely nagyobb részükre még súlyos adósság képében is nehezedett, legalább a kamatait megkapták.

Ez éven szüretéről elmélkedni, vidámságot keresni s pláne a szokásos szüreti cikket megírni: kegyetlen szatira lenne. A ritkaságok közzé tartozó, kiválóan szép és hosszú ősz, mint valami kain ördög nevet a reményeitől megfosztott szőlőgazda szemébe s eszünkbe juttatja a mult esztendő szüretjét, melyen hó alól, fagyban, hidegben kellett bár a termést felszedgetni, de volt kitünő termésünk úgy mennyiség, mint minőség szempontjából. Tavaly az idő ellenségünk volt korai zordonságával, most a szép idő csufolta ki a meddő hegyeket és a reménykedő embert.

A csaknem szüretnélkülinek

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A reimsi repülő verseny és Blériot Budapesten.

A „Zemplén” számára írta: Meczner Tibor.
III.

Érdekesek az aviatikusok elbeszélései is repüléseik közben észlelt tapasztalataikról. Farman másfél méter magasban, mondhatnánk, hogy a földet horzsolva repül órákon keresztül, hogy mentől kevesebb szeszt (essence) fogyasszon. (a közönség nem is figyel, csak órák mulva). A csavar szakadatlan kerepelése füleit eltompítja, a fizikai megerőltetés izmait megmerevíti s a beálló sötétségben szinte ösztönszerűleg követi a világítóoszlopokat. Blériot a csatorna átszelésekor nem tudja, hogy áll-e vagy repül, végül az angol parton megpillantott francia tricolor lassu kiválása tudatja vele az örvendetes ténny, hogy repül, hogy halad előre.

Latham-t a magasban a madarak társuknak nézik s meglátogatják! Esős időben felhőket szelnek át, a szél mint valami szalmaszálat lefelveti őket. Azt hinnék, hogy a magasban való repülés nehezebb s a lezuhanások rendszerint 4-5 méter-

nevezhető 1909-ik év azonban talán sehol sem nehezedett oly súlyosan egy-egy vidékre, mint nálunk, itt a Hegyalja felső részén. Teljesen megbízható forrásokból nyerjük értesüléseinket s ezek általán oly annyira szomorúvalót mondanak, hogy leírásukat is mellőzzük, nem akarván az általános keserűséget még fokozni. Csak például hozzuk fel, hogy megkérdeztünk olyan szőlőbirtokost, kinek a mult éven 350 hordó bora volt, — ez most szüretelt 8 hordót. Egy másik a tavalyi 160 hordó termésével szemben most 3-at; azok pedig kiknek 30-50 hordónyi termésük szokott lenni, csak helyenkint kaptak 1 hordó mustot. — Valóságos gunya ez az időnek, megcsufolása az emberi reménynek, munkának és a legnagyobb szorgalomnak.

Hogy e természetlen esztendő mily kihatással lesz vidékünk népére, arról ma még elmélkedni sem merészelünk. Elég korán lesz a keserű tapasztalás, bár mi későn fog is bekövetkezni. Azok a szőlőbirtokosok, kiknek fő, vagy kizárólagos jövedelmi forrását a szőlő képezi, a legnagyobb elcsüggedéssel, reményvesztetten állanak a bizonytalan jövő előtt, azok pedig, kikre nézve a szőlőtermés eredménye csak másod sorban bir fontossággal, elvesztették kedvüket a hálátlan talaj művelésétől. — Szóval a Hegyalján oly nyomott a hangulat, olyan fájó érzés vesz erőt a

nyíról történnék, mert fent nem oly egyenlőtlenek a légáramok, mint lent a föld közelében.

Mindent az aviatörök elmesélik az ujságok hasábjain, a közönség megismerkedik velök s napról napra szakértőbb szemmel gyönyörködik repülésökben, azt meghányja-veti vehemens tüzzel; ha ez így tart: nem sokára a fogadás fog következni! — Az alacsony repülést figyelemre sem méltatják, legfeljebb fordulatait veszik észre, de annál nagyobb tetszést arat a gyönyörködtető magas repülés. Ezt a közönség tapssal jutalmazza.

Ma a megfigyelés még sokkal érdekesebbnek ígérkezik. A láthatáron két katonai kormányozható léghajó tűnik fel, az egyik a később oly szerencsétlenül járt „Republique.” Ma ők is versenyre szállnak egymás közt. A dirigeable ismert és kedvelt látványosság a nép előtt, megjelenik mulattatására Párisban igen gyakran, ki is jut neki a tapsból elég. De hiába! Ami a repülőgépeknek egy negyed óra alatt könnyen megy, azt a kormányozható léghajó egy óránál több idő alatt teszi meg nagy kitérésekkel, nehezen küzdve a szél ellenében. Bizony akármilyen nagy német barát legyen is az ember, de be kell vallania, hogy a kormányozható léghajó s Zepellin, a németiség büszke

lelkeken, hogy ennek eloszlatása az időnek hosszabb és csak nagyon kedvező folyamata által lesz lehetséges.

Azok a lépések, melyeket vármegyénk gazdasági egyesületének szőlészeti szakosztálya tett a kormányánál a kárvallott szőlőbirtokosok további segélyezése érdekében, eddig még csak annyit eredményezhettek, amelyet ugynevezett pillanatnyi, első segélynek nevezhetünk. A pénzügyminiszter készségesen s a legjobb indulattal nyújtott annyit, amennyire ő hivatali hatáskörében, felelőssége tudatában s jogkörének túllépése nélkül illetékes.

Az agrár tartozások újabb konvertálása és munkáltatási segélyek nyújtása már törvényhozási intézkedést tételez fel s ha az áldatlan politikai viszonyok meg nem bénították volna a kormány működését, ez ma már birtokában lehetne annak a felhatalmazási törvénynek, amelyről dr. Wekerle Sándor annak idején említést tett a Hegyalja küldöttsége előtt. Ha azonban a politikai helyzet nem változik, ennek elsősorban a hegyaljai szőlőbirtokos osztály fogja végtelen s talán helyrehozhatatlan kárát vallani.

Csak egy virágszál!

— nov. 2.

A József kir. herceg szanatórium egyesület Meczner Gyuláné elnöklete alatt álló sátoraljaujhelyi bizottsága

reménye messze áll siker tekintetében a repülő-géptől már csak lomhasága, lassúsága miatt is.

A keringő repülő sárkányok negyedóránként térnek vissza előbbi helyökre. — Sokan messzelátójukkal figyelik mozdulataikat, kivált a fordulatokat, közbe némelyik leesik s a földön gurulva ismét levegőbe kap, míg a vöröskeresztesek a helyszíntre megérkeznek. A közönség kissé fáradt, a főtribün óriási salonná alakul át, az ismerős hölgyek körül kör támad, hölgyét lovagja a buffé-be vezeti. A pezsgő hazájában élünk! Champagne vidékén! Van is választék bőven, hisz a leghíresebb borkóstolók választották ki a beküldött mintákat! A 3 fr.-os pavilonon az ismerős családok székeikkel körbe ülve családi jout rendeznek, a gyp étkező helyiségeiben folyik az élelőds, de még a Champagner is.

Közbe felszökik a piros-fehér gömb. Fél hat, a magassági verseny kezdődni fog. Az érdeklődés megújul, az étkező helyiségek megürülnek, van megint verekedés a nézőhelyekért.

Amit most látunk, az mindenkit meglep. Egyik ámulatból a másikba esem. Hát ez is lehetséges? Hisz ez a mesébe való, amit Latham végez, oly biztonsággal, könnyeden és vakmerően száll mindig magasabba és

mindenszentek ünnepén ez alatt a jelző alatt indította meg azt az emberbaráti gyűjtést, melyet a tüdőbetegségben szenvedők javára az egyesület az egész országra kiterjedőleg eszközölt.

E nemzet-sorvasztó betegségben szenvedők gyógyítására szép eredménnyel záródott a gyűjtés, mert a három temető előtt elhelyezett perselyekben összesen 235 kor. 60 fillér gyűlt össze.

Városunk jótékony közönsége ezen a napon csakugyan megértette és méltányolta a helyi bizottság kérelmét és egy-egy virágszál árával szives készséggel járult a halál jegyesi szenvedéseinek enyhítéséhez.

Hazafias szívvel és emberbaráti szeretettel járultak az irgalmas szívek a temetők ünnepén a perselyekhez, részt venni a nemzet-mentés nagy munkájában; a Mindenható jutalmazza az adakozó szíveket a földi boldogság legnagyobb áldásával jó cselekedeteikért.

A József szanatórium helyi bizottságának hölgytagjait is elismerés illeti fáradhatlan munkásságukért, hogy a gyűjtést eszközölni szívesek voltak. Azok a jótékony kezeccskék, melyek csak „egy virágszál” öszszeszedettek, méltók arra, hogy esőkjainkkal áraszuk el, mert valóban irgalmasságot cselekedtek.

A verőfényes őszi idő kedvező volt a halottaik sírjához kiránduló közönségre, de kedvező volt a gyűjtésre is, bár estére már hűvössé vált az idő, azonban a perselyekbe hulló áldozatfillérek bőven kárpótlták hölgyeinket egy kis megfázásért.

magasabba. Hogy egész elbájoljon bennünket, ott kacérodik fent a fejünk felett, kecsesen mozog, testének minden mozdulata tapsra ragadja a közönséget s ő kalaplengetéssel köszöni meg a lelkesedést, mintha mondaná: csak előre, „Meghódítjuk a világot.”

A nap tűzkorongja a föld peremével ölelkezik, a madarak elűlnek, kiki otthonába tér s azon veszem magam észre, hogy elfelejtettem a reimsi „Koronázó Székesegyház”-at, a városból nem láttam semmit, pedig megakartam nézni.

E helyett elmentem és megnéztem a kiállítást. A repülés gyönyörét nem pótolta ugyan a 150 tagból álló orchestre rithmikus ütemei, de láttam a gépeket egészen közelről.

A Grand Palais közepén áll a „Matin” által megvett s már előzőleg közszemlére kitett történeti emlékü Blériot-gép. A La-Manche csatorna átszelője virágok közt foglalja el az öt méltán megillető helyet, míg az állam át nem veszi. Legszebb Antoinettenek aluminium csavaru monoplánja. Láttam egy sok síkból összetett rendszerű gépet is, amelynek 8 csavarja van. A motorok s egyéb szerkezetek hirdetésének egész özönével leptek el.

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő,

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszbutékkal, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmétek szerint egy négyszög
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Szüretünk.

— nov. 3.

A hegyaljai szürettek minden-
kor vidámságot hoztak a szor-
galmas és a jövő reményében
költséges befektetéseket eszkö-
zölt szőlők tulajdonosaira; de
rajtuk kívül örömmel várta a
szüretet egész Alsözemplén, mert
a 10 év óta rekonstruált szőlők
a legszebb reményekre jogosít-
tattak s termőképességük beáll-
tától egészen a jelen évig, min-
dig meglehetősen termést adtak.
Legalább is olyat, hogy gazdáik
nem kényszerültek ráfizetni és
ha többet nem is, befektetett
tőkéjüknek, mely nagyobb ré-
szükre még súlyos adósság ké-
pében is nehezedett, legalább
a kamatait megkapták.

Ez éven szüretéről elmélkedni,
vidámságot keresni s pláne a
szokásos szüreti cikket megírni:
kegyetlen szatira lenne. A ritka-
ságok közzé tartozó, kiválóan
szép és hosszú ősz, mint valami
kain ördög nevet a reményeitől
megfosztott szőlősgazda szemébe
s eszünkbe juttatja a mult esz-
tendő szüretjét, melyen hó alól,
fagyban, hidegben kellett bár a
termést felszedgetni, de volt
kitünő termésünk úgy mennyi-
ség, mint minőség szempontjából.
Tavaly az idő ellenségünk
volt korai zordonságával, most a
szép idő csufolta ki a meddő
hegyeket és a reménykedő em-
bert.

A csaknem szüretnélkülinek

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A reimsi repülő verseny és Blériot Budapesten.

A „Zemplén” számára írta: Meczner Tibor.
III.

Érdekesek az aviatikusok elbe-
szélései is repüléseik közben észlelt
tapasztalataikról. Farman másfél mé-
ter magasban, mondhatnánk, hogy a
földet horzsolva repül órákon kereszt-
ül, hogy mentől kevesebb szeszt
(essence) fogyasszon. (a közönség nem
is figyel, csak órák mulva). A csavar-
szakadatián kerepelése füleit eltompít-
ja, a fizikai megerőltetés izmait
megmerevíti s a beálló sötétségben
szinte ösztönszerűleg követi a világító-
oszlopokat. Blériot a csatorna átse-
lésekor nem tudja, hogy áll-e vagy
repül, végül az angol parton meg-
pillantott francia tricolor lassu kivál-
lása tudatja vele az örömdetes tényt,
hogy repül, hogy halad előre.

Latham-t a magasban a madarak
társuknak nézik s meglátogatják!
Elsős időben felhőket szelnek át, a
szél mint valami szalmaszálat lefel-
veti őket. Azt hinnék, hogy a ma-
gasban való repülés nehezebb s a
lezuhanások rendszerint 4—5 méter-

nevezhető 1909-ik év azonban
talán sehol sem nehezedett oly
súlyosan egy-egy vidékre, mint
nálunk, itt a Hegyalja felső ré-
szén. Teljesen megbízható forrá-
sokból nyerjük értesüléseinket s
ezek általán oly annyira szomorú
valót mondanak, hogy leírásukat
is mellőzzük, nem akarván az
általános keserűséget még fo-
kozni. Csak például hozzuk fel,
hogy megkérdeztünk olyan szőlő-
birtokost, kinek a mult éven
350 hordó bora volt, — ez most
szüretelt 8 hordót. Egy másik a
tavalyi 160 hordó termésével
szemben most 3-at; azok pedig
kiknek 30—50 hordónyi termé-
sük szokott lenni, csak helyen-
kint kaptak 1 hordó mustot. —
Valóságos gunya ez az időnek,
megcsufolása az emberi remény-
nek, munkának és a legnagyobb
szorgalomnak.

Hogy e terméketlen esztendő
mily kihatással lesz vidékünk
népére, arról ma még elmélkedni
sem merészelünk. Elég korán
lesz a keserű tapasztalás, bár mi
későn fog is bekövetkezni. Azok
a szőlőbirtokosok, kiknek fő-
vagy kizárólagos jövedelmi for-
rását a szőlő képezi, a legna-
gyobb elcsüggedéssel, remény-
vesztetten állanak a bizonytalan
jövő előtt, azok pedig, kikre nézve
a szőlőtermés eredménye csak má-
sod sorban bir fontossággal, el-
vesztették kedvüket a hálátlan
talaj művelésétől. — Szóval a
Hegyalján oly nyomott a hangul-
lat, olyan fájó érzés vesz erőt a

nyíró történetek, mert fent nem oly
egyenlőtlenek a légáramok, mint lent
a föld közelében.

Mindezt az aviatikusok elmesélik
az ujságok hasábjain, a közönség
megismerkedik velök s napról napra
szakértőbb szemmel gyönyörködik
repülésökben, azt meghányja-veti ve-
hemens tüzzel; ha ez így tart: nem-
sokára a fogadás fog következni! —
Az alacsony repülést figyelemre sem
mértatják, legfeljebb fordulatait ve-
szik észre, de annál nagyobb tetszést
arat a gyönyörködtető magas repülés.
Ezt a közönség tapsal jutalmazza.

Ma a megfigyelés még sokkal
érdekesebbnek ígérkezik. A láthatá-
ron két katonai kormányozható lég-
hajó tűnik fel, az egyik a később oly
szerencsétlenül járt „Republique.” Ma
ők is versenyre szállnak egymás közt.
A dirigeable ismert és kedvelt lát-
ványosság a nép előtt, megjelenik
mulattatására Párisban igen gyakran,
ki is jut neki a tapsból elég. De
hiába! Ami a repülőgépeknek egy ne-
gyed óra alatt könnyen megy, azt a
kormányozható léghajó egy óránál
több idő alatt teszi meg nagy kitéré-
sekkel, nehezen küzdve a szél elle-
nében. Bizony akármilyen nagy né-
met barát legyen is az ember, de be-
kell vallania, hogy a kormányozható
léghajó s Zepellin, a németiség büszke

lelkeken, hogy ennek eloszla-
tása az időnek hosszabb és csak
nagyon kedvező folyamata által
lesz lehetséges.

Azok a lépések, melyeket
vármegyénk gazdasági egyesüle-
tének szőlészeti szakosztálya tett
a kormánytól a kárvallott szőlő-
birtokosok további segélyezése
érdekében, eddig még csak any-
nyit eredményezhettek, amelyet
ugynevezett pillanatnyi, első se-
gélynek nevezhetünk. A pénzü-
gyminiszter készségesen s a
legjobb indulattal nyújtott annyit,
amennyire ő hivatali hatásköré-
ben, felelőssége tudatában s jogkö-
rének túllépése nélkül illetékes.

Az agrár tartozások újabb
konvertálása és munkáltatási se-
gélyek nyújtása már törvényho-
zási intézkedést tételez fel s ha
az áldatlan politikai viszonyok
meg nem bénították volna a kor-
mány működését, ez ma már
birtokában lehetne annak a fel-
hatalmazási törvénynek, amelyről
dr. Wekerle Sándor annak ide-
jén említést tett a Hegyalja kül-
döttsége előtt. Ha azonban a po-
litikai helyzet nem változik, en-
nek elsősorban a hegyaljai szőlő-
birtokos osztály fogja végtelen
s talán helyrehozhatatlan kárát
vallani.

Csak egy virágszálat!

— nov. 2.

A József kir. herceg szanatórium
egyesület Meczner Gyuláné elnökle-
te alatt álló sátoraljaujhelyi bizottsága

reménye messze áll siker tekintetében
a repülő-géptől már csak lomhasága,
lassúsága miatt is.

A keringő repülő sárkányok ne-
gyedóránként térnek vissza előbbi
helyekre. — Sokan messzelátójukkal
figyelik mozdulataikat, kivált a for-
dulatokat, közbe némelyik leesik s a
földön gurulva ismét levegőbe kap,
míg a vöröskeresztesek a helyszínrre
megérkeznek. A közönség kissé fá-
radt, a főtribün óriási salonná alakul
át, az ismerős hölgyek körül kör tá-
mad, hölgyét lovagja a buffet-be ve-
zeti. A pezsgő hazájában élünk!
Champagne vidékén! Van is válaszó-
ték bőven, hisz a leghíresebb bor-
kóstolók választották ki a beküldött
mintákat! A 3 fr.-os pavillonon az
ismerős családok székeikkel körbe
ülve családi jout rendeznek, a gyp
étkező helyiségeiben folyik az éle-
lődés, de még a Champagner is.

Közbe felszökik a piros-fehér
gömb. Fél hat, a magassági verseny
kezdődni fog. Az érdeklődés megújul,
az étkező helyiségek megürülnek, van
megint verekedés a nézőhelyekért.

Amit most látunk, az mindenkit
meglep. Egyik ámulatból a másikba
esem. Hát ez is lehetséges? Hisz ez
a mesébe való, amit Latham végez,
oly biztonsággal, könnyeden és vak-
merően száll mindig magasabbra és

mindenszentek ünnepén ez alatt a jel-
szó alatt indította meg azt az ember-
baráti gyűjtést, melyet a tüdőbeteg-
ségben szenvedők javára az egyesület
az egész országra kiterjedőleg esz-
közölt.

E nemzet-sorvasztó betegségben
szenvedők gyógyítására szép ered-
ménynyel záródott a gyűjtés, mert a
három temető előtt elhelyezett perse-
lyekben összesen 235 kor. 60 fillér
gyűlt össze.

Városunk jótékony közönsége
ezen a napon csakugyan megértette
és méltányolta a helyi bizottság ké-
relmét és egy-egy virágszál árával
szíves készséggel járult a halál je-
gyesei szenvedéseinek enyhítéséhez.

Hazafias szívvel és emberbaráti
szeretettel járultak az irgalmas szí-
vek a temetők ünnepén a perselyek-
hez, részt venni a nemzet-mentés
nagy munkájában; a Mindenható ju-
talmazza az adakozó szíveket a földi
boldogság legnagyobb áldásával jó
cselekedeteikért.

A József szanatórium helyi bi-
zottságának hölgytagjait is elismerés
illeti fáradhatlan munkásságukért,
hogy a gyűjtést eszközölni szívesek
voltak. Azok a jótékony kezecskék,
melyek csak „egy virágszálat” ösz-
szeszedegettek, méltók arra, hogy
csókjainkkal áraszuk el, mert való-
ban irgalmasságot cselekedtek.

A verőfényes őszi idő kedvező
volt a halottaik sírjához kiránduló
közönségre, de kedvező volt a gyűjt-
tésre is, bár estére már hűvössé vált
az idő, azonban a perselyekbe hulló
áldozatfillérek bőven kárpótlták hő-
lgyeinket egy kis megfázásért.

magasabbra. Hogy egész elbájo-
ljon bennünket, ott kacérkodik fent a fe-
jünk felett, keccsen mozog, testének
minden mozdulata tapsra ragadja a
közönséget s ő kalaplengetéssel kö-
szöni meg a lelkesedést, mintha mon-
daná: csak előre, „Meghódítjuk a vi-
lágot.”

A nap tűzkorongja a föld pere-
mével ölelkezik, a madarak elűlnek,
kiki otthonába tér s azon veszem
magam észre, hogy elfelejtettem a
reimsi „Koronázó Székesegyház”-at,
a városból nem láttam semmit, pedig
megakartam nézni.

E helyett elmentem és megnéz-
tem a kiállítást. A repülés gyönyörét
nem pótolta ugyan a 150 tagból
álló orchestre rithmikus ütemei, de
láttam a gépeket egészen közelről.

A Grand Palais közepén áll a
„Matin” által megvett s már előzőleg
közszemlére kitett történeti emlékü
Blériot-gép. A La-Manche csatorna
átszelője virágok közt foglalja el az
öt méltán megillető helyet, míg az
állam át nem veszi. Legszebb Antoi-
niettenek aluminium csavaru monop-
lánja. Láttam egy sok síkból össze-
tett rendszerű gépet is, amelynek 8
csavarja van. A motorok s egyéb
szerkezetek hirdetésének egész özö-
nével leptek el.

A temetőket mindenfelé nagy számmal kereste fel a közönség, szomorú tanúságát adva annak, hogy sok azoknak a száma, kiket a fájdalom és szomorúság köt a halál e szomorú birodalmához; valóságos néprádat hullámmozott különösen a köztemetőbe, melyet az elmúlt 10 év retentő módon benépesített. A kegyelet itt nyilvánult meg a legnagyobb számban s a legimpozánsabban.

Az elhelyezett három perselynél a fél napi gyűjtés alkalmával a következő összegek gyűltek be:

A régi református temető mellett elhelyezett perselyeknél örködték: Bényey Istvánné, Evva Ödönné, Juhász Jenőné, dr. Kontz Endréné és Nyomárkay Annuska, a begyűlt összeg 50 korona.

A régi rk. temetőnél örködték: Ambrózy Nándorné, Ambrózy Margit és Haidinger Agostonné urhölgyek s a begyűlt összeg 66 kor. volt.

A köztemetőnél örködték: Dókus Gyuláné, dr. Füzesséry Dezsőné, Juhász Elza, Waltherr Lászlóné s az eredmény 119 kor. 60 fillér.

A tüdővész elleni nagy harcban így hát bőven részt vett áldozatkész s minden nemes célért lelkesedő közönségünk s a sátoraljaujhelyi bizottság elnöksége mélyeséges köszönetet mond mind az adakozóknak, mind a gyűjtőknek emberbaráti munkásságukért.

Meg kell említenünk, hogy a perselyek mellett elhelyezett lámpákat a Hercz Kálmán fia vaskereskedő cég bocsátotta díjtalanul rendelkezésre, világító anyagot pedig Gyarmathy Béla vas- és fűszerkereskedő adott ugyancsak díjtalanul az egyesület részére, mely jótékony adományért ez uton mond hálás köszönetet a bizottság elnöksége. —tz.

HIREK.

— Halottak emléke. A legszebb őszi idő kedvezett a szeretetteljes megemlékezés és kegyelet magasztos ünnepének. Mindenszentek ünnepe délutánján már 2 órától kezdve meg-

A repülő-gép ma már Magyarországon szintén ismeretes.

Hogy mily óriási lelkesedést idézett elő Blériot-nak magyar földön való felszállása, azt a számok szónál erősebben bizonyítják. Pesten vagy 300,000 ember nézte végig e páratlan jelenséget, míg Reimsben a verseny 8 napi tartama alatt 150,000 emberrel több nem volt kint (az igaz mindez fizető.)

Blériot mondta is, hogy ily nagy számu közönség előtt még eddig nem repült fel. A közönség rendkívüli érdeklődését udvariasságával hálálta meg, a szerződésen kikötött egy negyed óra helyett egy óránál tovább gyönyörködtette a nézőket gépének közismert kecses s a reimsi versenyeken favorizált szárnyalásával.

Károlyi Mihály gróf hazafias áldozatkészsége megszerezte az utókor számára a történelmi emlékü Blériot-gépet. Hogy ez francia alkotmány, hogy a francia nemzet egy nagy fia az, aki az óriási világhaladás első szárnyasapásait bemutatta, magyar szempontból hibáztatható. No de Németországon és Ausztriában ugyanez történt s a világnak a legnagyobb jelentőségű új vívmányával meg kell ismerkednünk. Hisz a gyorsabb közlekedési eszköz mennyi változást jelent a társadalmi élet, a jog terén; egyszerre felszínre kerül a fölöttünk elterülő levegő tulajdonjogi kérdésének a precizizálása.

népesedtek a temetők. Szülőket látunk gyermekeik-, házastársakat elhunyt hitveseik-, gyermekeket szülőik-, tanítványokat tanáraik-, jóbarátokat jóbarátaik sirhantjai mellett fájó emlékezettel imádkozni. Mélyen meghatód, de egyben felségesen szép jelenetek ezek. Amint pedig az alkony homálya borult a föld felé, kigyultak a lángok százazrei, tündéres fénybe borítva a holtak esendes birodalmát, messze látszó világosságukkal hirdelve a szeretet és megemlékezés soha el nem muló erejét. Este 6 órakor a plebánia templomban Szedlák Ede káplán szentbeszédet tartott, melyben a kegyelet érzését a mai kor gondolkozásmódjával állítva párhuzamba, mély hatást gyakorolt a hallgatóságra. Predikáció után istentisztelet következett, melynek befejeztével fél óráig zugtak a harangok, imádságra intve a messze távollevőket is. — Halottak napján d. e. 9 órakor ünnepélyes requiem volt egy a plebánián, mint a főgimnáziumi templomban.

— A Gyermekvédő Liga adománya. Az orsz. Gyermekvédő Liga a sátoraljaujhelyi bizottság felterjesztésére Kristofszky György két gyermekének segélyezésére 20 koronát utalványozott.

— A reformáció emlékünnepe. Nagy ünnepet ült október hó 31-én, a legközelebb mult vasárnapon a magyarországi ref. és ág. ev. egyház. — A reformáció emlékére szentelik ugyanis október 31-ikét, amelyhez legközelebb eső vasárnapon szokás a templomokban megtartani az ünnepélyes isteni tiszteletet. Most maga az ünnep nap éppen október 31-ére esett, amely napon a helybeli ref. és ág. ev. templomokban ünnepi istentiszteletek tartottak. A ref. templom hatalmas épülete zsufolva volt ajtóskodókkal, kik előtt a lelkészek meghatóan szép imákban és szentbeszédben emlékeztek meg a nap jelentőségéről. A kar ősi szép egyházi énekekben zengte a szív buzgóságát.

— A József kir. herceg szanatorium egyesület jótéteményét és segélyezését már is kiterjesztette Zemplén vármegyére, amennyiben Schvartz Jakab zemplénagárdi lakost a gyulai József szanatoriumban ápolja, Lipkovits Menyhért sátoraljaujhelyi lakost pedig felvenni elhatározta s erről a sátoraljaujhelyi szanatoriumi bizottságot értesítette.

— Tanügyi áthelyezés. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter

A néző közönség fele ingyenes volt, mindazonáltal tekintélyes az az összeg, amelyet a magyar zsebek egy vállalkozó embernek kiizzadtak.

A dolog érthető, a kíváncsiság mindent megmagyaráz. Csupán egyről feledkeztünk meg; nem történt említés arról, hogy a jövedelem bizonyos százaléka magyar aviatikusok felségélyezésére fordították. Pedig vannak sokan, úgy az ország határain kívül, mint belül, akik a jelen nagy kérdésével foglalkoznak. Párisban ismertem is két komoly képzettségű magyar mérnököt, akik a velők folytatott beszélgetés szerint rövidesen repülni fognak saját alkotásu gépükön. Gépük annyiban jelent haladást, hogy az szilárdabb, acélból készült lehetőleg. Van a dologban valami, mert egy francia pénzember adta a kiállításához szükséges 80,000 frankot.

Reméljük, hogy mihamar vagy ók, vagy mások repülni fognak. Reméljük, hogy magyar mérnöknek magyar alkotásu gépe fogja nemcsakára nemcsak Budapesten, hanem az egész országban bemutatni a repülés nagy tényét, magyar szempontból a valódi történelmi eseményt. Végül reméljük, hogy a versenyeken a magyar színek is kiveszik az ő méltó részüket az emberiség haladásáért folytatott dicső küzdelemből.

(Vége.)

Mocsári Szidónia sátoraljaujhelyi áll. elemi leányiskolai tanítónőt hasonlóságban a kispesti állami népiskolához helyezte át.

— Felhívás a tokaj-hegyaljai szőlőbirtokosokhoz! Kiss Ödön h. polgármester a tokaj-hegyaljai szőlőbirtokosokhoz a következő felhívás közzétételére kérte fel lapunkat: Sátoraljaujhely r. t. város borpincészetének kezelősége a tokaj-hegyaljai nagyobb szőlők közismertté tétele céljából vasuti elárúsító helyiségében a szőlők fényképeit kifüggeszteni kívánja, felkérem ennél fogva a tokaj-hegyaljai szőlős gazdákat, hogy szőlők fényképeit (a kép szegélyével (paspártout) együtt: 55—60 cm. méretben, ráma nélkül) a város polgármesteri hivatalának beküldeni sziveskedjenek. Sátoraljaujhely, 1909. okt. 29-én. Kiss Ödön, h. polgármester.

— Halálozások. Részzételt vettük a hirt, hogy Grigássy Mihály tokaji gör. kath. esperes plebános 63 éves korában, október 20-án Tokajban elhunyt. — A közbecsült lelkipásztort óriási részvét mellett temették el f. hó 1-én Tokajban. — Tolcsván folyó hó 1-én halt el Grosz Sámuelné szül. Fuchs Anna élete 73-ik évében. Az elhunytban dr. Grosz Dezső helybeli ügyvéd édes anyját gyászolja.

— A közigazgatási bizottság ülése. November havi rendes ülését e hó 8-án délelőtt tartja meg Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága Meczner Gyula főispán elnökletével Sátoraljaujhelyben, a vármegyeház nagytermében.

— Templomszentelés. A bánóci ujonnan javított ref. templomnak urvacsora kiosztással egybekötött felszentelése folyó hó 7-ikén délelőtt lesz. Ez alkalommal a felszentelő imát Virág József lasztoméri ref. lelkész, egyházmegyei tanácsbíró mondja. Bent a templomban alkalmi egyházi beszédet tart Péter Mihály egyházmegyei főjegyző. Az uri szent vacsorát osztja Sütő Kálmán mglézi lelkész, egyházmegyei aljegyző, kint predikálni fog Nyitray Lajos, tusai lelkész. Ünnepe után ebéd a paplakon lesz.

— Gyűlés a „Függetlenségi Kör”-ben. Október hó 31-én, vasárnap délután 4 órakor a „Függetlenségi Kör”-nek a Dubay házban lévő helyiségében gyűlés folyt le, melyre Kincsesy Péter, a kör elnöke hívta össze pártkülönbség nélkül az érdeklődőket. A gyűlés tárgyat dr. Buza Barna országgy. képviselőnek beszámolója képezte a város fejlődési viszonyairól a borértékesítéssel kapcsolatban, jelezve jobb idők beköszöntét, melyet a bortörvény új intézkedései s ezzel kapcsolatban a Hegyalja szívében, Sátoraljaujhelyben létesítendő új intézmények létesítése reméli enged. A gyűlés nem váltott ki zajosabb érdeklődést, a megjelentek száma egyáltalán nem volt olyan imponáló, hogy abból lázasabb közérdeklődésre lehetett volna következtetni. Kincsesy Péter köri elnök, megnyitva az ülést, felkérte dr. Buza Barna országgy. képviselőt, hogy az ülés kitűzött tárgyairól, melyeket városunk közkérdései képeztek: mondja el beszámolóját s adjon felvilágosítást és tájékozást beszéde keretében felszínre levő közkérdéseinkről a maga részéről. Dr. Buza Barna beszédének első részében az új bortörvényről, a tokaj-hegyaljai borok értékesítését, terjesztését célzó új intézményekkel foglalkozott. Ismertette azon várható előnyöket, melyek a városi borpincészet felállításával a városra s a bortermelő közönségre várnak, jobb idők eléréstét hirdetőn. Kimerítően szólt a borközlő üggyéhez, megkedveltetni igyekezvén az eszmét, mely arra hivatott, hogy a közraktárakban elhelyezett borokra az érték $\frac{2}{3}$ áig előleget adva: lehetővé teszi, hogy azok egy-két év múlva jobb árban adassanak el, mint közvetlenül a szüretelés után. Ismerteti azt a tervet, hogy egyes nagyobb városban egy-egy megbízható egyén

italmérési engedélyt kapjon, ki kizárólag az illető város bortermelőinek borait árusíthassa. Hosszasabban foglalkozott azután dr. Buza Barna a város fellendítésének egyéb módjival, az ipar, a kereskedelem fejlesztésével, melyek mind célravezetőek ahhoz, hogy a városok versenyében Sátoraljaujhely se maradjon az utolsók között. A gyűlés délután 6 óra tájban ért véget.

— Állomás kibővítés. A nagymihályi vasuti állomáson legközelebb nagyarányú építkezések lesznek. Új raktárhelyiségek s új tolató vágányok fognak épülni.

— Elfogott betörő. Folyó hó elsejéről másodikára virradó éjszakán Perloth Izidor helybeli fakeskedő Szemere utcai lakásában nagy szerencsével működött egy besurranó tolvaj, akit azonban a rendőrségnek sikerült kinyomozni s letartóztatni. A betöréses lopás tehát végkövetkezményében nem járt szerencsével a fiatal bűnösre, ki már az ügyéségi fogházban ül. Perloth Izidor lakásában szobafestés lévén, a munka befejezte után a házi cseléd éjszakára nyitva hagyta a lakás utcára néző ablakát, hogy a lakás kiszellőzzék. A nyitott ablakot Mikóczy Menyhért asztalos tanuló észrevéve, az éji sértéség védelme alatt behatolt a lakásba, ahonnan nagymennyiségű fűfűruhát, 400 korona értékű aranyórát, láncot s pénztárcát emelt el. A nyomozás során Perloth Izidor gyanúja Mikóczira terelte a figyelmet, akinél a lopott tárgyakat megtalálták. A rendőrség letartóztatta a betörőt s kihallgatása után átkísértette a kir. ügyészség fogházába.

— Eljegyzés. Burger János MÁV. műszaki hivatalnok Budapestről eljegyezte Grünstein Rózsikát Kohányból.

— Csodálatos memória. A szinnamezői asszonyok valóságos rémei a felvidéki vásároknak. Rengeteg mennyiségű vásznat, szövetet s egyéb háztartási cikkeket lopnak halomra. E napokban rajtavesztettek a manipuláción s a csendőrség alapos kobozást tartott náluk. A nagymennyiségű lopott tárgyak minden egyes darabjáról megtudták mondani, hogy melyik kereskedőtől vitték el, fizetés nélkül. A csodálatos memóriával megáldott hölgyek ellen a bűnvádi eljárás folyamatban van.

— Tüzeset. Folyó hó 2-án délelőtt fél tizenegy óra tájban Bodnár János bérkocsitulajdonos Thökölly utcai 15. számú házában tüzeset történt. Egy félórával azután, hogy a lakás padját telehordták szénával: a pad kigyuladt. A tüzet azonban mihamar sikerült lokalizálni a közelben lévő honvédlaktanya honvédeknek, kik dicséretreméltó gyorsasággal termetek a hely színe s sikeres munkával megakadályozták a tűz tovaterjedését. A tüzoltóságra azután már alig várakozott valami teendő.

— Hegyaljai hírek. Mig a Tokaj-Hegyalján fel egészen Sátoraljaujhelyig csaknem szűre nélküli esztendő volt az 1909., addig több közeleső vidéken, pl. a toronyai és az abaujszántói hegyeken ha nem is közepes, de valamilyen szüret mégis csak volt. Kassa város abaujszántói szőlőjében a mult évi 382 hordó must helyett ez idén csak 140 hordó szüreteltek, de ez is elég szép eredmény a mai nyomoruságos időben. A nagytoronyai hegynek voltak egyes részei, melyek 1000 □ ölnyi területen 3—3 és fél hordó mustot adtak. A tulajdonképpen Hegyalja azonban nagyon csekély termést adott s ennek súlyos következményei máris érezhetőek. Mád község előljárósága az adóbehajtások teljes megszüntetése s általánosan adandó fizetési halasztás iránt intézett kérelmet a pénzügyminiszteriumhoz. A kérelem most van tárgyalás alatt.

— Csak Amerikába! Dacára minden törvénynek, hatósági éberségnek, a kivándorlás folyton tart Amerika felé, felvidékünkéről. A mult héten a

csendőrség ismét 7 embert fogott el Felsőkohányban, kik utban voltak a földgömb tulsó oldala felé. Bezárhatják, megkobozhatják őket, — nem ér az semmit, — a pénzvagy erősebb. Az huzza őket Amerika felé.

— **Vállalkozók figyelmébe.** A sátorlajuhelyi Erzsébet kórház új kazán üzemének berendezésére versenytárgyalás lett hirdetve. A tekintélyes összegű vállalatra ajánlatok folyó évi november hó 24-ig nyújthatók be a sátorlajuhelyi kir. államépítészeti hivatalnál.

— **Szabadgondolkodók s munkások gyűlése.** Október hó 31-én, vasárnap délután 3 órakor a szabadgondolkodók s munkások a „Magyar Király” nagy termében gyűlést tartottak, melynek tárgyát a világszerte híres Ferrer ügy képezte. A gyűlés nem folyt le zajos érdeklődés mellett. A Ferrer ügyet Surányi a „Kassai Munkás” szerkesztője s Bettelheim Ernő ismertették. A gyűlés, mely mindvégig zavartalanul folyt le, nem hozott semmiféle határozatot. A rendőrhatalmas Juresó Ágoston rendőrbiztos képviselte.

— **Elcsipett zsebmetsző.** Markovics Kálmán örmezői cigánylegény most szabadult ki az angyalórból. A 3 év azonban nem változtatta meg veleszületett tulajdonságait s ismét ott kezdte, ahol 3 év előtt félben hagyta: a zsebmetszésnél. Nem sokáig operálhatott azonban, mert a csendőrség elcsipette s a bíróság hűvösre tette az enyveskező cigányt.

— **Katonák nősülése.** A m. kir. honvédelmi miniszterrel egyetértőleg a belügyminiszter most legújabb rendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, mely szerint a m. kir. csendőrség tényleges kötelékébe tartozó egyének, továbbá az ideiglenesen nyugdíjazott, valamint a polgári próbaszolgálat teljesítése végett szabadságot csendőrségi egyének csakis kivétel nélkül nősülési engedély alapján köthetnek házasságot.

— **Milyen idő lesz?** Mentez jelenli: Az október hó 28-iki változási napon, vagy közvetlen e körüli kiadós csapadékos idő elmaradt, mely egyszerűen erősebb lehűlést, esetleg derűs időt is hozhat, ha a napon ciklonos hatások lesznek észlelhetők. November hó változási napjai 4, 9, 11, 17, 20, 22, 24 és 27-re esnek. — Ezek közül a legerősebb hatásuk: 4, 9, 17, 24 és 27. A 4-iki állandóbb és enyhébb, szárazabb jellegű; a 9-iki változó, de inkább szeles, esetleg hűvös, vagy hideg; a 17-iki enyhe; a 24-ik szeles, vagy viharos, hideg jelleggel és csapadékkal, melyre a 27-én beálló és nálunk nem látható teljes holdfogyatkozás csökkentőleg fog hatni.

— **Nász helyett gyász.** Egy dadafalvai legény leánykérőbe indult. Utközben cséplőgépet látott működésben, amelynek munkája nagyon kezdte érdekelni a völgyeljárót. Meg is tekintette a gépet, de oly annyira közelebről, hogy az elkapta a bámuló legény egyik kezét s könyökben leszákította. — A szerencsétlen fiatal embert a homonnai kórházban ápolják.

— **Mentőkocsik a MÁV. vonalain.** A m. kir. államvasutak személyszállító vonalai legközelebb egy-egy új kocsiival, a mentő-kocsival fognak szaporodni. Az eszme feltétlenül helyes, üdvös és igen szép, csak hogy mi lesz akkor, ha a mentőkocsi is összezuhan?

— **Harcias cigányok.** Falkuson a fiatalok nemrégiben táncmulatságot rendeztek, melynek folyamata alatt azonban a zenészek egyszerre csak sztrájkolni kezdtek s hasztalan volt minden könyörgés, nem akarták a talp alá valót tovább huzni. A legények elkeseredésükben nem éppen hízogó kifejezésekkel illették Fáraó utódait, mire ezek azzal feleltek, hogy késekkel, ásó-, kapa-, fejsze-, borotva s több hasznos házi eszközzel felsze-

relten megtámadták a hoppon maradt táncra vágyókat. A csata oly nagy arányokat öltött, hogy az egész falu népe kivonult a színhelyre s rátámadt a cigányokra. Ezek azonban nagyidai hősi és hírneves elődeik példáját követették s hadi felszereléseik hátrahagyásával megfuttak. Nagyobb kár személyileg nem esett bennük, s egyenlőre azonban igen. A feldühödött nép a cigányok összes kunyhóit a szűzoros értelmében eltörölte a föld színéről. A büntető bíróság tekintettel a vádlottak nagy számára, a faluban tartotta meg ez ügyben a fő tárgyalást, melynek során 5 terhelte 6—21 napi fogházra ítélte.

— **A nagymihályi telefon.** Folyó hó elsejével a nagymihályi telefonhálózat átadott a közforgalomnak.

— **Uj cégek.** A sátorlajuhelyi kir. törvényszéknél legújabbban a következő új cégbejegyzések történtek: Ujszomotor és vidéke keresztény fogyasztási szövetkezet, Ujszomotor; — Fuchs Miksa posztókereskedő Sátorlajuhely. — Tokaji Bortermelői r. társaságánál Beer Oszkár és Végh István igazgatósági tagok cégjegyzési joggal bejegyeztettek.

— **Ujtás a felsőkereskedelmi iskoláknál.** A kultuszminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg elhatározta, hogy a felsőkereskedelmi iskolákat a mostani III. évfolyamról négy évfolyamúvá fejleszti s egyben ezen intézeteknél eltörli az érettségi vizsgálatokat. Ez intézkedés szerint tehát a felsőkereskedelmi iskolák tananyag beosztása nagy változáson megy át s a szurkoló diákok megszabadulnak — egy évi tovább tanulás árán — a rettegett maturától.

— **Gyermek szépség-versenyek.** A vidéki nagyobb városokban újabban egy épp oly nemes irányu, mint közhasznú kultusz fejlődik ki: a gyermek szépség-versenyek rendezése által. E versenyek ugyanis nemcsak szemet gyönyörködtető és rendkívül tanulságos látványt nyújtanak, de a gyermekápolás terén s a helyes közegészségügyi intézmények követésében is a legnemesebb versenyt hozták létre a szülők közt. Sátorlajuhelyben is megkísérelhetné valamilyen nőegylet az eszme felkarolását.

— **A rendőrség havi jelentése.** Schmidt Lajos rendőrkapitány folyó évi október haváról szóló jelentése a következőkben számol be a fontosabb eseményekről: A személy- és vagyonbiztonság általában véve kielégítő volt. Lopás büntette 6, lopás vétsége 16, egyéb bűneset vagy vétség 15 esetben fordult elő, illetőleg ennyiszor foganatosított nyomozás. Balcsét bejelentés könnyebb természetű sérülésekről 12 történt. A kihágás igatába beérkezett 160 ügydarab. — Amerikába kivándorolt 1 egyén, vissza nem tért senki. Az elmúlt hó folyamán több razzia tartott, melynek eredménye az, hogy a városból kiutasított, eltoloncoltatott és kitiltatott 33 egyén. Tűz, jelentéktelenebb bolti tűz 1 esetben fordult elő. Az egyesületek működése ellen kifogást fel nem merült, kóbor cigányok nem garázdálkodtak, izraelita zugiskolák fel nem fedeztetek, közlekedési akadályok elő nem fordultak. A piac és élelmiszerek vizsgálata alkalmából 6 tejminta küldetett fel a kassai m. kir. mezőgazdasági vegykeresleti állomáshoz, ahol a tejneműek ellen kifogást nem találtak. Az elmúlt hónapban beérkezett összesen 1069 ügydarab. Ebből kiosztatott; Rendőrkapitány 279, rendőralkapitány 179, Jendőrbiztosnak 366, rendőrtollnoknak 245 ügydarab.

— **Kereskedőink és iparosaink szives figyelmét ez uton is felhívjuk arra a körülményre, hogy a jövő 1910-ik évre szóló Zemplén Naptárába hirdetések már csak e hó 10-éig fogadunk el.**

Menyasszonyi kelengyék

beszerzésére ajánljuk Schön Sándor és Barna D. előnyösen ismert céget.

— **Eladó talu.** Finom minőségű, fosztott talu eladó. Cim a kiadóhivatásban.

— **Minden anya érdeklődik a „Skott-féle Emulsió” iránt,** mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segínyt nyújt. Kapható minden gyógyszertárban.

Vese és hólyagbajoknál, a vese-medence idült hurutjainál huykó és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlva.

Főraktár: **Tannenbaum Miksa** cégnél Sátorlajuhely.

BÖRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek vérszegénységből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkotórészek, a melyek izletes módon könnyen emészthető krémme egyesítettek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hirtetvet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

SPORT.

A sport hódítása — nálunk.

— nov. 3.

(na.) A sport hosszas lethargia után végre annyira belekapcsolódott városunk életébe, hogy könnyen mondhatjuk meghódított táppnak. Eszméi mind tágabb társadalmi köröket ragadnak meg és egyre többen vesznek részt sport-tevékenységben. Ma ugyan az erő a maga kemény tényezőivel, büszke hatalmával az életet, az örökkévalóságot jelentő vonásaival egyre szűkebb helyre szorul a világban. Bölesen félrehúzódik, meglapul, vagy átalakul ravaszossággá, életbölcsesté. Nélküle azonban az emberiség még sem tud megélni. Okosan adminisztrált izmainkban ott lebeg a titokzatos villamosság és ki kívánczik belőlünk a fölös erő, amely nem elégszik meg azzal, hogy négy árkus papírost teleírunk és tiz körmöt megigazitunk.

Érezzük mindnyájan, hogy a lényünkbe nyomorított erő fölös villamosságának levezetésére legalkalmasabb a sport.

Ezen a villámhárítón harag, erőszak, szenvedély, duhajtság, dac, gyűlölet és keménység találunk elszigetelőre, javarészt olyan emberi hibák, amelyek a társadalomban galibát okoznak. Es tudjuk, hogy a sportnak ezenkívül még egyéb értéke és szerepe is van. A sport eszméinek ezt a térhódítását tapasztalhattuk a footballgroundon is, de leginkább érezhetjük a vívóiskolában.

Olyan nekilendült vívóélet folyik a Pellegrini testvérek vívótermében, amilyenről álmodni sem mertünk. Nemcsak fiatal embereket, de meglit-

tebb koru férfiakat is látunk a vívóporondon, akiknek száma egyre nagyobbra nő.

Néhány hét múlva pedig ugyancsak kiszélesedik sportéletünk. Megnyílik sportegyletünk tagjai számára a főgymnázium tornaterme, amelyben a könnyű atletikát, szabad és szertornázást, testedző játékokat, a kard-és törvívást fogják gyakorolni.

Külön felhívjuk erre a hölgyvilág érdeklődését, mert ezekben a sportágakban a női lélek és a női test is megtalálhatja gyönyörűségét. Hisszük is, hogy városunk hölgyvilága nem fog a hideg közömbösség khinai fala mögé zárkózni és belép a sportegylet tagjai sorába. A tornateremben, amely teljesen modern, izléseles eleganciával van berendezve, egy csomó testedző sporttal lesz módjában erősödni és szórakozni. Mert a sport első sorban is medicina, amelyet csak ostyában takar a szórakozás látszata.

Nálunk ugyanis nagyon el van hanyagolva a nők testi nevelése. A sok vérszegénység, unottság, élet-fáradtság és neuraszténia nagyobbára ennek rovására megy. A leányokat teletömik egy zsák tudománnyal, nagyra fejlesztik benne a zenei műveltséget, a nyelvismeretet és emellett észre nem veszik, hogy testi fejlődésük tökéletlen, hogy erőtleneek.

Nem veszik észre, hogy testi erjük fogyatékosságával veszítik lelkük egészségét, szellemük frissességét, kedélyük üde gondtalanságát. Ennek egyetlen ellenszere a testedző mulatságok művelése, amelynek hajlékot nyit most sportegyletünk. Reméljük, hogy hölgyeink mihamar megjelennek a sport terein, és lelkes kedvvel fognak hódolni a nemes szórakozásnak. Az őszi és téli hónapokban hasznosabb unaloműző helyet keresve sem találhatnak.

Fiatalsportegyletünk az északi sportok egy pár fajtát is importálja a télen. A tobogányozás és bobozás (szánkó mindakettő) van programmba véve. E sportágak rajzait annak idején közölni fogjuk. Érdekeségüknek fogva vonzóerővel lesznek közönségünkre és módjukban lesz a hősporthoz, sokat ígérő jövőjéről beszélnek.

Ilyen friss és mozgalmal tónus vonul át sportéletünkön és ezek a tünetek sportegyletünk életrealizálásáról, sokat ígérő jövőjéről beszélnek.

NYILT TÉR. *)

*) E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. Helyben. Gondolat volna benne, de hiányzik a ciszolt költői forma és a rythmus. Gondolat, a verssorok egyenlő szótag-száma, rimek mind hiábavalók, ha nem lüktet ki a poemából a rythmus, az, ami költőmenynyé teszi a verset. Ezt a részben technikai, de nélkülözhetetlen kellékét a költői, a versírói készségnek el lehet sajátítani neves költőink verseinek olvasása útján. Ha ezekből meghallja kicsendülni s a verssorok fogalmazásában vissza fogja tudni adni azt a harmónikus lüktetést: nagy lépést tesz ahhoz, hogy közölhetőt adjon.

Laptulajdonos:

Éhler Gyula.

ALAPITTATOTT 1900. ÉVBEN

Első Sátoraljaujhelyi Mechanikai Hordógyár

Deutsch, Blum és Társai

SÁTORALJAUJHELY.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani tetemesen megnagyobbított és gőzgépekkel berendezett

Hordógyárunkat,

hol bor, sör, szesz, likőrös, szörp, olaj és petroleumos hordók minden nagyságban készíttetnek.

Elvállalunk szesz és sörgyárak berendezését, valamint szüretelő edények készítését és minden e szakmába vágó munkákat.

Kiváló tisztelettel:

Első Sátoraljaujhelyi Mechanikai Hordógyár

DEUTSCH, BLUM ÉS TÁRSAI

(Ezelőtt: Deutsch Adolf és Simon.)

5500

közjegyzőleg hitelesített bizonyítvány tanúsítja, hogy a

KAISER-féle

Mell-Caramellák

a Három fenyő védjeggyel

Köhögést

rekedtséget, elnyálkásodást, hurutot, köszvényt és számarköhögést a legjobban elűzik. Egy csomag ára 20 és 40 f. Egy doboz 80 fillér.

Kapható:

Hrabéczy Kálmán
drogériájában
Sátoraljaujhely.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsiei comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényél, oszúnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és újszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

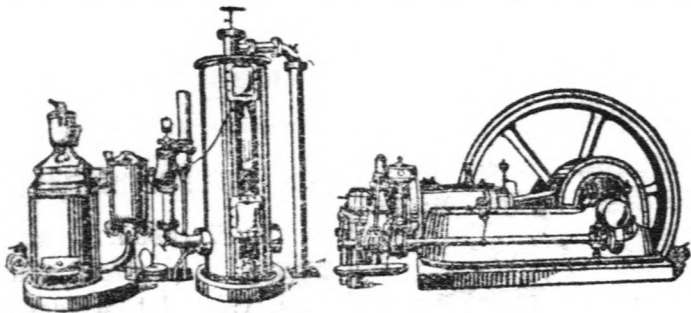
Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Kedvező fizetési feltételek.

Figyelem!

Mielőtt motort vesz, kérjen tőlünk ajánlatot, mert a világon a legjobb az eredeti Benz szivó-gáz motor. Anthrazit, faszén, brikett és hasonló tüzelőanyagokhoz egyaránt alkalmas.

Bármily nagyságban azonnal szállíthatok!

Benzin-, gáz- és nyersolaj-motorok legegyszerűbb kivitelben. Gazdasági és ipari célra legmesszebb menő szavatosság mellett kaphatók:

KALMÁR ÉS ENGEL

mótor és gépgyárban

BUDAPEST, V. LIPÓT-KÖRUT 22.

Árjegyzék ingyen.

Szakember kiküldése díjtalan!

Olcso árak!

Ajánlok azonnali szállításra:

Kárpáti rizike gombát sóban, egy posta-bödön . . . K. 6.—
Kárpáti rizike gombát finoman marinirozva tálaláshoz készen,
1 posta küldemény . . . . . K. 4.—
Kárpáti vörös afonyát czukorban főzve klgr.-ként . . . K. 1'60

Herán Károly,

szepességi különlegességek kiviteli üzlete Késmárk.

Elveszett

egy 6 hónapos nőtény fehér szőrű, rövidített farku fexterrier kutya, egyik füle sárga-barna foltos. Megtalálójá, esetleg ki tudomással bir hollétéről, illő jutalom fejében tódósítsa id. Bánóczy Kálmánt Sátoraljaujhely.

Reményi Vendel

többszörösen kitüntetett cipész üzlete

Sárospatakon.

— Alapított 1869. évben. —

Készít jótállás mellett hölgyek és urak részére legújabb divat szerinti cipőket és csizmákat.

Sátoraljaujhelyben a mértékvetelt meghívásra magam eszközlöm, vidékről a láb körrajza és egy pár használt cipő küldendő be.

Vidéki megrendelések utánvét mellett küldetnek meg.

„Az ágybavizeléstől“ azonnal megszüadul általunk. „Ébredj fel“ törvényesen védett szerünk. Kor és nem megadása szükséges, tudakozódás ingyen.
Intit. Aesculap Nr. 482.
REGENSBURG, Bajorország.

1096/909. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1909. V. 413/6., illetve 1909. V. 643/3. számú kiküldő végzése alapján a sátoraljaujhelyi takarékpénztár 40441 kor. 03 fill. és 400 kor. és járuléka követelésének kielégítése végett 1909. évi november hó II-én d. e. 11 órakor Sátoraljaujhelyben, Erzsébet királyné-utca 27. számú házában, végrehajtást szenvedő lakásán elárverezem a sátoraljaujhelyi kir. tvszék 2926/909. P. és 1326/909. P. számú végrehajtást rendelő végzése folytán a sátoraljaujhelyi kir. jbirósági 909. V. 413/3. sz. végrehajtási jkvben 15. és 16. tétel alatt felvett hordó borok közül még meglevő és 1500 koronára becsült 25 hordó bort.

Ezen árverést akkor is megtartom, ha e végből az 1908: XLI. t.-cz. 20. §-a értelmében más végrehajtató jelentkeznek.

Sátoraljaujhely, 1909. október 21.

Rosner Imre,
kir. végrehajtó.

„Millió háziasszonyok tisztitanak“

Globus

„Fém tisztítókivonatal“

mely a legjobb fém tisztítószer a világon.

Gazdasági ispánnak

ajánlkozik egy, a gazdaság minden ágában jártas, csekély igény-nyel bíró egyén. Szükség esetén tejkezelést is elvállal. — Czim: Schleifer József Nyirpilis (Szabolcs vármegye.)

Eladó ház.

A Molnár István-utcában 21. sz. a. ház, mely 4 lakosztályból áll, eladó.

Bővebb felvilágosítás ugyanott szerezhető.

Hazánk egyik legnagyobb és leggazdagabb biztosító részvénytársasága megynket újra akarja szervezni. E célból

keres

egy vagy két, megyénkben jól bevezetett, megbízható, komoly, szolid életű és szorgalmas egyént, ki a biztosítási üzlet összes ágazataiban az üzletszerzés, valamint a szervezés terén eredménnyel képes működni.

Főcél: Üzletszerzés és itt helyben, valamint a vidéken, oly helyi megbízható ügynököket és képviselőket felállítani, kik szintén képesek egészséges biztosítási üzletet teremteni.

Ajánlkozók, kik ezen a téren már sikerrel működtek, előnyben részesülnek. Nem szakmabeliek a társaság költségén oktatást nyernek. Az állások a jól betöltött, kikötött idő leteltével nyugdíjkepes állandókká alakíttatnak át.

Kezdő fizetés: A már betöltött gyakorlat és előismeretek szerint havi 150—250 korona és ha a társaság megbízásából utazik: 10 kor. napidij és II. oszt. vasut. Kimerítő ajánlatok: „Kötelesegteljesítés — szép jövő“ alatt Eckstein Bernát hirdetési irodába (Budapest, VII., Erzsébet körut 37.) kéretnek.